

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๔/๓๒๔๔

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศ กลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ และการประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๒ และการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๓ ภายใต้กรอบความร่วมมือกลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แฉลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ (ภาษาอังกฤษ)
๒. แฉลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ (ภาษาไทย)
๓. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๖๗๖ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔
๔. รายงานความก้าวหน้าภายใต้แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอการริเริ่มจัดทำความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมระหว่างกลุ่มแม่น้ำโขงกับญี่ปุ่น

ตามที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) เป็นรัฐมนตรีประจำแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT) รัฐมนตรีประจำแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Subregion: GMS) และรัฐมนตรีประจำกรอบความร่วมมือกลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (Mekong-Japan Economic and Industrial Cooperation: MJ-CI) เพื่อกำกับดูแลและปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบแผนงาน IMT-GT แผนงาน GMS และกรอบความร่วมมือ MJ-CI ต่อมาเมื่อได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกตั้งทั่วไป รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) จึงได้มอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือผู้แทน ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ ในระหว่างวันที่ ๒-๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา และการประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและภาคเอกชนภายใต้กรอบความร่วมมือ MJ-CI ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงเทพฯ และการประชุมระดับรัฐมนตรีภายใต้กรอบความร่วมมือ MJ-CI ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ เมืองมานาโด สาธารณรัฐอินโดนีเซีย นั้น

สำนักงานฯ ใคร่ขอเสนอผลการประชุมดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ แผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ

๒.๑.๑ ราชอาณาจักรกัมพูชา ร่วมกับธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) กำหนดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ ระหว่างวันที่ ๒-๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงพนมเปญ และมีหนังสือเชิญรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ในฐานะรัฐมนตรีกำกับดูแลแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (Greater Mekong Subregion: GMS) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทยเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว โดยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ได้มอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแทน

๒.๑.๒ ในการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ กำหนดให้รัฐมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขงให้ความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑๗ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๒) โดยไม่มีการลงนาม และเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ส่งร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าวให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายเพื่อพิจารณา โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้มีหนังสือตอบเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) มีความเห็นว่าร่างแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นเอกสารรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้แผนงาน GMS และกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ฉบับใหม่โดยไม่มีการลงนามไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ จึงไม่มีข้อขัดข้องในประเด็นทางกฎหมายต่อสาระสำคัญของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาสาระสำคัญของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ แล้วเห็นว่าเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒.๑.๓ สศช. พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ไม่น่าเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เคยพิจารณาให้ความเห็นชอบในรายละเอียดความก้าวหน้าการดำเนินงานสาขาต่างๆ และกรอบยุทธศาสตร์ฉบับใหม่ซึ่งเป็นสาระสำคัญของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ แล้ว อย่างไรก็ตาม ในการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑๗ เลขาธิการ สศช. ได้ขอสงวนท่าทีในการให้ความเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อแถลงการณ์ร่วมฯ ดังกล่าวไว้ก่อน จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

๒.๒ กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

การประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ และการประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๑ ภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ณ เมืองดานัง สาธารณรัฐเวียดนาม ได้ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมระหว่างลุ่มแม่น้ำโขงกับญี่ปุ่น (Mekong Japan – Economic and Industrial Cooperation Initiative Action Plan: MJ-CI Action Plan) และให้มีการจัดทำรายงานความก้าวหน้าและทบทวนแผนปฏิบัติการ MJ-CI ทุก ๖ เดือน ซึ่งที่ประชุมผู้นำประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๒ ได้ร่วมให้การรับรองแผนปฏิบัติการ MJ-CI ดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยสำหรับในปี ๒๕๕๔ นี้ ได้มีการประชุมเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมตามแผนปฏิบัติการ MJ-CI ประกอบด้วย การประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงเทพฯ และการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ เมืองมานาโต สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๓. ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗ รัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง รองประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่อาวุโสและภาคเอกชนจาก ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง และภาคีการพัฒนาจากภูมิภาคต่างๆ ได้เข้าร่วมประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ ผลการประชุมอย่างเป็นทางการของการประชุมระดับรัฐมนตรี ๖ ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๑๗

๓.๑.๑ ให้ความเห็นชอบแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี ที่จะเน้นกรอบแนวทางการดำเนินงานแผนงาน GMS ในอนาคต ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ (๑) รับทราบการดำเนินงานของแผนงาน GMS ในช่วงปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่มีความก้าวหน้าชัดเจน ได้แก่ การพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้เป็นแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงโครงข่ายทางกายภาพ การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่ง และความร่วมมือในด้านอื่นๆ อาทิ ด้านพลังงาน โทรคมนาคม สิ่งแวดล้อม เกษตรท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๒) ทบทวนร่างสุดท้ายของกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ฉบับใหม่ ระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๖๕ (The New GMS Strategic Framework 2012-2022) ซึ่งจะมีแนวทางที่บูรณาการและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทในอนาคตที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ รัฐมนตรีประเทศกลุ่มแม่น้ำโขงยกเว้นประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบแถลงการณ์ร่วมฯ โดยไทยได้ให้การสนับสนุนในสาระสำคัญของแถลงการณ์ร่วมฯ และจะแจ้งยืนยันการให้ความเห็นชอบอย่างเป็นทางการภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๓.๑.๒ รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ฉบับใหม่สู่การปฏิบัติ โดย ADB เสนอแนวคิดที่จะจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาระดับภูมิภาค (Regional Master Plan) และแผนการลงทุน (Investment Plan) ควบคู่กับการจัดทำกรอบการวัดผลการดำเนินงาน (Result Framework) ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาทั้งระดับอนุภูมิภาคและตัวชี้วัดรายสาขาให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดผู้นำ ครั้งที่ ๔ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๔

๓.๑.๓ รับทราบการเตรียมการประชุมสุดยอดผู้นำแผนงาน GMS ครั้งที่ ๔ ซึ่งมีกำหนดการประชุมระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ นครเนปิดอว์ สหภาพพม่า โดยจะมีการนำเสนอกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ฉบับใหม่ให้ผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ และเตรียมการลงนาม รวม ๖ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) แถลงการณ์ร่วมระดับสุดยอดผู้นำ (๒) การจัดตั้งสมาคมผู้ขนส่งในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (FRETA) ของภาคเอกชน (๓) เอกสารแนบท้าย (Addendum) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเริ่มดำเนินงานตามความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ณ ด้านมุกดาหาร-สะหวันนะเขต และแดนสะหวัน-ลาวบาว เพื่อให้การเดินรถระหว่างไทย-ลาว-เวียดนามตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตกสามารถเชื่อมต่อไปถึงกรุงเทพฯ และกรุงฮานอย (๔) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเร่งรัดในการจัดให้มีโครงข่ายทางด่วนสารสนเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ ระยะที่ ๒ (๕) บันทึกความเข้าใจสำหรับการดำเนินงานร่วมกันเพื่อลดจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีการเคลื่อนย้ายในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และ (๖) บันทึกความเข้าใจในการร่วมจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษข้ามพรมแดนระหว่างจีนและเวียดนาม นอกจากนี้ ยังมีการให้ความเห็นชอบและฉลองความสำเร็จของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของความร่วมมือ ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) แผนงานหลักด้านสิ่งแวดล้อม ระยะที่ ๒ (๒) ผลการทบทวนกลางรอบของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว และ (๓) แผนสนับสนุนความร่วมมือด้านเกษตร ระยะที่ ๒

๓.๒ ผลการประชุมหารืออย่างไม่เป็นทางการระดับรัฐมนตรี (Ministerial Retreat) รัฐมนตรี GMS ได้มีการประชุมหารืออย่างไม่เป็นทางการเพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ฉบับใหม่สู่การปฏิบัติทั้งในด้านการลงทุน การพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ การระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการพัฒนา โดยมีผู้เข้าร่วม ได้แก่ รัฐมนตรี ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง รองประธานธนาคารพัฒนาเอเชีย ผู้ประสานงานของแผนงาน GMS ของแต่ละประเทศ และผู้แทน ADB รวม ๑๔ คน ซึ่งผลการประชุมสรุปได้ ดังนี้

๓.๒.๑ รับทราบสถานการณ์ดำเนินงานแผนงาน GMS ในระยะที่ผ่านมาและข้อจำกัดที่สำคัญในการขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ฉบับใหม่สู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย (๑) การให้ความช่วยเหลือจากองค์กรและประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือการพัฒนาที่ยังไม่สามารถรองรับความต้องการพัฒนาของอนุภูมิภาค (๒) บทบาทการลงทุนจากภาคเอกชนที่ยังมีปริมาณค่อนข้างน้อย (๓) ประเทศสมาชิกยังมีศักยภาพไม่เพียงพอที่จะดำเนินงานตามกรอบยุทธศาสตร์ฯ และ (๔) แผนงาน GMS ยังขาดการศึกษาเชิงวิเคราะห์และการสร้างองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนา

๓.๒.๒ ในการขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนงาน GMS ฉบับใหม่สู่การปฏิบัติ เห็นชอบให้มีการกำหนดแผนแม่บทการพัฒนาระดับภูมิภาค (Regional Master Plan) และแผนการลงทุน (Investment Plan) ที่มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันประเทศสมาชิกจะต้องจัดทำแผนชาติให้สอดคล้องและสนับสนุนแผนแม่บทฯ ดังกล่าว และเร่งสร้างศักยภาพ ทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาจากระดับระหว่างประเทศและระดับชาติ ให้สามารถเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในระดับท้องถิ่น

๓.๒.๓ การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาระดับภูมิภาค ควรเริ่มจากการวิเคราะห์สถานะการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันของแผนงาน GMS และกำหนดแนวทางการพัฒนาแบบบูรณาการหลายสาขา (multisectoral approach) ตามทิศทางที่กำหนดไว้ในกรอบยุทธศาสตร์ฯ โดยมอบหมายให้ ADB ดำเนินงานในระยะเวลา ๗-๙ เดือน จัดทำเป็นตารางสถานะการพัฒนา (Development Matrix) ให้ทราบภาพรวม และสามารถระบุช่องว่างการพัฒนาและงบประมาณที่จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน รวมถึงประเทศและองค์กรผู้ให้ความช่วยเหลือการพัฒนาได้อย่างชัดเจน

๓.๒.๔ การพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ (Knowledge Platform and Capacity Building) เพื่อขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์ฯ สู่การปฏิบัติ ควรเริ่มที่การพัฒนาและใช้ประโยชน์แผนงานพนมเปญ (Phnom Penh Plan: PPP) ควบคู่กับการวิเคราะห์สถานการณ์พัฒนาในปัจจุบันของแผนงาน GMS และการขยายเครือข่ายภาคเอกชนทั้งในและนอกภูมิภาค เพื่อให้ทราบแหล่งองค์ความรู้ของอนุภูมิภาคและสามารถคัดเลือกสถาบันการศึกษาที่เหมาะสมเข้ามาช่วยดำเนินงานต่อยอดจากเครือข่ายองค์ความรู้เดิมภายใต้แผนงานพนมเปญ

๓.๒.๕ เห็นควรให้พัฒนารูปแบบความร่วมมือกับประเทศและองค์กรผู้ให้ความช่วยเหลือการพัฒนา โดยอาจยกระดับและเสนอรูปแบบช่องทางการหารือให้เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงกับผู้แทนระดับสูงของประเทศและองค์กรผู้ให้ความช่วยเหลือฯ ในโอกาสที่เหมาะสม รวมถึง มอบหมาย ADB หารือกับประเทศและองค์กรผู้ให้ความช่วยเหลือฯ เรื่องความเป็นไปได้ที่จะร่วมมือจัดตั้ง Multidonors Trust Fund เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระดมทุนและทรัพยากรในการพัฒนาอนุภูมิภาค

๓.๓ ข้อเสนอของฝ่ายไทยในการประชุม

๓.๓.๑ สนับสนุนให้แต่ละประเทศมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของจังหวัดต่างๆ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานแผนงาน GMS และเห็นควรสนับสนุนให้เมืองต่างๆ ตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจได้มีโอกาสในการจัดประชุมแผนงาน GMS

๓.๓.๒ เร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของคลัสเตอร์การผลิตและการท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและการกระจายรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยการส่งเสริมของภาครัฐ ซึ่งควรนำร่องด้วยการพัฒนาเมืองและเมืองชายแดนให้สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะเติบโตมากขึ้นในอนาคต

๓.๓.๓ ขอให้ ADB ในฐานะฝ่ายเลขานุการนำเสนอกลไกที่เหมาะสมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจในระดับจังหวัด และแนวทางการประสานงานระหว่างเวทีหารือเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Corridor Forum: ECF) กับกลไกอื่นๆ ภายใต้แผนงาน GMS รวมทั้งขอให้ ADB ปรับปรุงแผนที่แสดงแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมเวทีหารือเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ที่เห็นชอบให้ขยายแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตอนใต้ให้เชื่อมโยงไปถึงเมืองทวาย

๓.๓.๔ เห็นควรปรับแนวทางการทำงานของคณะทำงานสาขาต่างๆ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย ADB ควรกำกับดูแลให้มีการประชุมคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ และอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานหลายสาขาและภาคเอกชนตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น (๑) คณะทำงานสาขาการอำนวยความสะดวกการค้า ควรปรับสาระสำคัญของความร่วมมือเดิมที่มุ่งเน้นการปรับปรุงกระบวนการอำนวยความสะดวก ณ ด่านพรมแดน ให้ขยายครอบคลุมการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศด้วย อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลด้านการค้าให้ได้มาตรฐาน และการจัดคณะผู้แทนการค้าเพื่อส่งเสริมการค้าระหว่างกัน และ (๒) การจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะทำงานสาขาการอำนวยความสะดวกการค้า คณะทำงานสาขาเกษตร และสหกรณ์ GMS ในประเด็นด้านการค้าสินค้าเกษตรข้ามพรมแดน

๓.๓.๕ เสนอให้แผนงานพนมเปญซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของอนุภูมิภาค เน้นการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรและความรู้ในเรื่องที่เป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อแผนงาน GMS เช่น การอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่งและการค้า การขนส่งข้ามพรมแดน และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน เป็นต้น

๔. ผลการประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและภาคเอกชน ครั้งที่ ๒ และการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๓ ภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม รัฐมนตรีกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่น และรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจของประเทศลุ่มแม่น้ำโขง และผู้แทนภาคเอกชน ได้เข้าร่วมการประชุม โดยสรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

๔.๑ ให้ความเห็นชอบรายงานความก้าวหน้าภายใต้แผนปฏิบัติการตามข้อเสนอการริเริ่มจัดทำความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น และทิศทางการดำเนินงานในระยะต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมระดับผู้นำประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ที่อินโดนีเซียจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีสาระสำคัญ ได้แก่

๔.๑.๑ **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ซึ่งมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องในไทยและเวียดนาม โดยในระยะต่อไปเห็นควรให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและการกระจายสินค้าระหว่างกรุงเทพฯ-ฮานอย-โฮจิมินห์ การพัฒนาท่าเรือ นิคมอุตสาหกรรม เส้นทางคมนาคมเชื่อมโยง และการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่โดยรอบ เช่น บริเวณท่าเรือน้ำลึกทวายในพม่า และท่าเรือน้ำลึกกวางอานในเวียดนาม เป็นต้น รวมถึงพิจารณาถึงการดำเนินงานด้านการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership) ในไทยและเวียดนาม ในขณะที่ด้านพลังงาน เห็นควรให้ประเทศสมาชิกเร่งพัฒนาศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าของอนุภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๒ **การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์** กระทรวงการคลังญี่ปุ่นร่วมกับอาเซียน ADB Japan International Cooperation Agency (JICA) และ World Customs Organization (WCO) เห็นพ้องที่จะผลักดันการดำเนินงานตามแนวทาง Asia Cargo Highway ทั้งนี้ JICA และ Ministry of Land, Infrastructure, Transport and Tourism, Japan ได้ดำเนินการสำรวจการปฏิบัติงานของศุลกากรและศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกในปัจจุบัน โดยในระยะต่อไปจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และเร่งดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขยายเวลาปฏิบัติงานของศุลกากร ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีการประชุมหารือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ๒๔ ชั่วโมง ณ ด้านพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกต่อไป

๔.๑.๓ **การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และอุตสาหกรรมสนับสนุน** มีการประยุกต์ใช้นโยบายและแนวทางการพัฒนา SMEs ของญี่ปุ่นในไทยและเวียดนาม เช่น การปล่อยสินเชื่อแบบ Two-step loan และด้านการวินิจฉัยสถานประกอบการ ทั้งนี้ ในระยะต่อไปประเทศสมาชิกจะต้องรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและแนวทางการดำเนินงานจากญี่ปุ่น ทั้งในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การใช้เทคโนโลยี การเข้าถึงแหล่งทุน ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และการทำการตลาด เพื่อเร่งสนับสนุนการพัฒนาฐานอุตสาหกรรมในอนุภูมิภาค

๔.๑.๔ **การขยายศักยภาพธุรกิจบริการและอุตสาหกรรมใหม่ของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง** ยังต้องอาศัยการเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน และควรขยายขอบเขตความร่วมมือให้ครอบคลุมถึงอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ เช่น การแปรรูปอาหาร และการท่องเที่ยว รวมถึงอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น ควบคู่ไปกับอุตสาหกรรมและบริการใหม่ ได้แก่ อุตสาหกรรมสีเขียว และบริการสุขภาพ

๔.๒ **เห็นควรให้จัดทำกรอบเวลา และกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ** ในการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ MJ-CI ให้ชัดเจน เพื่อผลักดันโครงการที่สามารถดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมได้โดยเร็วตามลำดับความสำคัญ และสามารถติดตามประเมินผลความก้าวหน้าการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

๔.๓ **มอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสจัดทำแผนที่นำทาง (Road Map) ของสาขาความร่วมมือที่มีลำดับความสำคัญสูง** เพื่อการดำเนินงานแผนปฏิบัติการ MJ-CI ที่สอดคล้องและสนับสนุนแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๔.๔ **รับทราบการสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่นที่สำคัญในช่วงปีที่ผ่านมาภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม** ประกอบด้วย (๑) ให้การสนับสนุนทางการเงินเพื่อการก่อสร้างท่าเรือ Cai Mep-Thi Vai และ Lach Huyen รวมถึงการปรับปรุงอาคารสนามบิน และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาเมืองต่างๆ ในเวียดนาม การก่อสร้างสะพาน Neak Loeng

และสายส่งไฟฟ้าเชื่อมโยงเวียดนาม-เมืองสีหนุวิลล์ ในกัมพูชา และการก่อสร้างรถไฟฟ้ายานสีม่วง และสีแดง ในประเทศไทย และ (๒) การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการด้านต่างๆ เช่น การศึกษาความเหมาะสมเบื้องต้นของท่าเรือปากบารา ท่าเรือพังงา และท่าเรือระนอง และการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับท่าเรือทวาย รวมถึงการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา และการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิก

๕. ข้อเสนอแผนการดำเนินงานในระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนแผนงาน GMS และกรอบความร่วมมือ MJ-CI

๕.๑ กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสภาธุรกิจ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง เร่งผลักดันและดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ไทยสามารถลงนามและให้ความเห็นชอบเอกสารที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๓.๑.๓ ได้ในระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๔ ณ นครเนปีตอว์ สหภาพพม่า ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

๕.๒ สศช. ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย ผลักดันการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจ และเพิ่มการมีส่วนร่วมของจังหวัด ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจและพื้นที่ชายแดนอย่างต่อเนื่อง

๕.๓ สศช. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดลำดับความสำคัญและผลักดันการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการ MJ-CI

๖. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

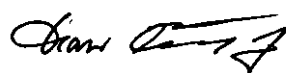
๖.๑ รับทราบผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑๗ ของแผนงาน GMS ณ กรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักรกัมพูชา ระหว่างวันที่ ๒-๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามข้อ ๓ และผลการประชุมหารือร่วมรัฐมนตรีและภาคเอกชนภายใต้กรอบความร่วมมือ MJ-CI ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงเทพฯ และผลการประชุมระดับรัฐมนตรีภายใต้กรอบความร่วมมือ MJ-CI ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ณ เมืองมานาโต สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตามข้อ ๔

๖.๒ ให้ความเห็นชอบแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ ๑๗ ของแผนงาน GMS เพื่อให้ไทยสามารถแจ้งผลการให้ความเห็นชอบอย่างเป็นทางการแก่ธนาคารพัฒนาเอเชียต่อไป

๖.๓ ให้ความเห็นชอบข้อเสนอแผนการดำเนินงานระยะเร่งด่วนเพื่อสนับสนุนแผนงาน GMS และกรอบความร่วมมือประเทศลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ตามข้อ ๕ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการโดยประสานกับ สศช. ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๖๒๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑

E-mail chuwit@nesdb.go.th